

**Assertiones Philosophicæ Fusius Deductæ Philosophiæ
Peripateticæ communioris Epitomen exhibentes**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1681

xix [i.e. xiv]. Inter distinctionem realem & rationis non datur media.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71607](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71607)

rationis alia est rationis ratiocinatæ, quæ sit cum fundamento in re, in qua nimicum repetitur dicta virtualis distinctio: alia est rationis ratiocinantis, quando intellectus de una eademque re absq[ue] fundamento format plures conceptus inadæquatos synonyms, id est, solo numero differentes, repræsentantes rem eandem eodem modo, in ordine ad eadem connotata, tales sunt conceptus respondentes his nominibus: *enfis, gladius.*

XIV. Non datur inter distinctionem realis & rationis distinctio media, quam formalem vocant seu ex natura rei, dicuntque intercedere eam, non inter entia, quorum saltem unum ab altero realiter separari potest, sed inter entitates, conceptibilitates, formalites, quidditates inseparabiles quidem, à se invicem tamen distinctas ante omnem operationem intellectus, qualesque formalites, aiunt, in homine esse animalitatem, rationalitatem &c. in Deo Justitiam, Misericordiam &c. quæ ita distingui volunt ante operationem intellectus, ut unum non sit aliud, v.g. Misericordia non sit Justitia &c. Itæ namque formalites eo ipso, quod distinguuntur ante operationem intellectus,

ſ ſ

distin-

distinguuntur ut materia & forma, con sequenter realiter; quia materiam à forma distingui realiter, nihil est aliud, quam materiam non esse formam; sive materiam esse aliam entitatem, & formam esse aliam entitatem. Dicere hinc, hanc distinctionem ideo non esse realem, quia non est inter entia, sed entitates, & has entitates esse aliquid formaliter, non tamen realiter, est ludere in terminis; vel enim habent aptitudinem ad existendum, & sunt verè entia, vel non, & nihil sunt. Dicere, esse realitates, pro ut *re* *realitas* opponitur *nihilo* vel enti omnino dependenti ab intellectu, non esse tamen strictè realitates, quia ab invicèm non possunt separari, id, inquam, non subsistit; quia etiam una Personæ divina ab alia non potest separari. Sequuntur dein ex hac distinctione inconvenientia. Si enim sapientia Dei ante operationem intellectus formaliter distinguitur à Deo, ergo in se habet negationem Deitatis, ergo non est Deus, ergo creatura; & si sapientia formaliter non est Deus, ergo nec Deus formaliter est sapientia; quæ propositio est contra Concil. Rhem. Item si entitas sapientiæ non est entitas Dei, ergo Deus esset compositus

ex

ex entitate, quæ non est Deus. Malè verò nobis oggeritur, animali & rationali, voluntati & intellectui divino ante operationem intellectus convenire contradictoria, hominem quæ sentire per *animal*, non sentire per *rationale*, Deum velle per voluntatem, non velle per intellectum. Nam ante operationem intellectus homo & per animal, & per risibile & per rationale sentit, ratiocinatur &c. Deus & per voluntatem & per intellectum, & per Justitiam vult, intelligit, punit &c. materialiter accipiendo hæc nomina pro re vel entitate, quæ est animal, risibile, rationale, quæ est voluntas, & quæ est intellectus &c. non formaliter, ut accipiuntur, dum dicitur: homo sentit per animal, & non per rationale: Deus vult per voluntatem, non per intellectū; animalitas ante operationē intellectus nō est rationalitas &c. Unde semper harū locutionū negandum est suppositum, nimirū quod detur ante operationem intellectus animalitas, rationalitas vel animal præcisum à rationali, intellectus Divinus à voluntate, quod sonant hæc propositiones. Signum enim evidens est, propositionē sumi in sensu formalī, quando actus prædicatur de suo principio formalī, ut

fit, dum dicitur: Deus vult per voluntatem, miseretur per Misericordiam: homo sentit per animal &c. Sepositis verò conceptibus dicendum est: *homo sentit per rem, quae est animal, non sentit per rem, qua est rationale &c.* ubi patet, semper partem negativam esse falsam. Frustra item dicitur, Petreitatem vel risibilitatem esse extra conceptum essentiale hominis, ideoquè ab eo distingui: est enim solummodo extra conceptum definitivum inadæquatum, id est, formaliter ab eo non attingitur, eis materialiter ab eo quoquè attingatur (definiens namquè res, pro ut à nobis imperfectè concipiuntur, nimirum secundum prædicata quædam necessaria, in quibus plura individua convenient) & non extra conceptum adæquate explicantem res, pro ut à parte rei existunt; æquè enim de essentia physica Petri est Petreitas, quam animal, nec concipi potest essentia illa Petri adæquate & perfectè non concepta Petreitate. Opponitur demum gratis omnino: homo à parte rei bruto in tota essentia, nequè est similis, nequè dissimilis, ergo secundum unam partem seu formalitatem illi est

est similis, secundum alteram dissimilis, ergo hæ formalitates dantur à parte rei, & inter eas distinctio. Nam secundum totam essentiam est bruto similis & dissimilis, id est, imperfectè similis ; quod enim imperfectè est simile, etiam est dissimile, non tamen est similis, & non est similis. Sic itaqùe res una secundum idem potest esse similis & dissimilis, non tamen æqualis, & inæqualis, cùm æqualitas non admittat magis & minùs.

XV. In distinctione rationis non committitur præcisio objectiva, quâ intellectus rem unam eandemqùe ita dividat per suos conceptus inadæquatos, ut cognitâ unâ objecti perfectione, prorsus non cognoscat alias priori identificatas, V.G. possit in Petro cognoscere principium sensationum, non cognito principio ratiocinationum, ac si principium ratiocinationum non esset in Petro. Ubi enim non est unum & alterum, ibi non potest cognosci unum sine altero, sed in re una & simplici non est unum & alterum, ergo ; adeoqùe si cognito animali in Petro, non cognosceretur rationale, quod non est aliud ab animali, idem cognosceretur & non cognosceretur, quod non minùs re-

{ 7 pugnat,